Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych Politechnika Warszawska

ALHE

Dokumentacja końcowa projektu

Mateusz Śledź, Maciej Paszylka

1.Treść projektu

SK.ALHE.1

Zaimplementowac i przetestowac algorytm A* dla zadania komiwojazera. Wejsciem aplikacji jest plik z listą współrzednych kolejnych punktów. Wyjsciem aplikacji jest najkrótsza sciezka. Porównac działanie algorytmu A* z "brutalnym" przeszukiwaniem grafu. Zastosowanie dodatkowego algorytmu bedzie do- datkowym atutem. Dane pobrac ze strony http://sndlib.zib.de/home.action, dla sieci cost266.

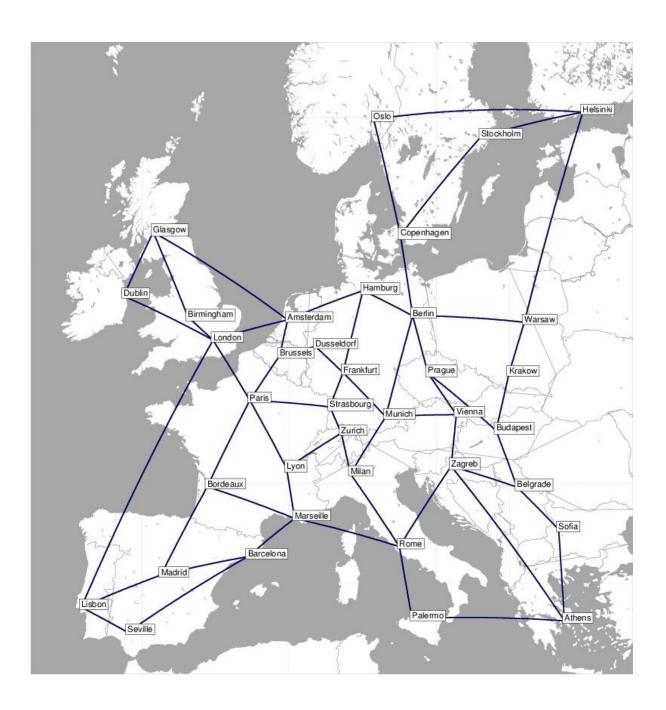
2. Analiza problemu

Do rozwiązania problemu przyjęliśmy następujące założenia:

- 1. Plik z danymi zostanie pobrany ze wskazanej strony, następnie zostaną z niego wyłuskane informacje o współrzędnych miast.
- 2. Z pozyskanych współrzędnych zostaną policzone oraz zapisane odległości pomiędzy miastami.
- 3. Sieć połączeń jest pełnym grafem nieskierowanym.

3. Dane

Zgodnie z treścią projektu dane zostały pobrane ze strony http://sndlib.zib.de/home.action. W dokumentacji wstępnej założyliśmy, że do realizacji algorytmu utworzymy graf pełny z wykorzystaniem współrzędnych miast podanych w pliku cost266.txt, a pominiemy siatkę połączeń, która jest tam załączona. Poniżej mapa miast, które brały udział w naszym rozwiązaniu:

4. Opis algorytmu oraz realizacja.

Do reprezentacji grafu wybraliśmy macierz sąsiedztwa, która zostanie zmodyfikowana tak, aby od razu wskazywała wagę przejścia z punktu do punktu zamiast standardowego podejścia - 0 świadczącego o braku krawędzi i 1 w przypadku, gdy krawędź łączy dwa punkty. W naszym programie waga wpisana w daną komórkę tabeli informuje o połączeniu między tymi punktami.

W naszym zadaniu głównym punktem było rozwiązanie problemu komiwojażera wykorzystując algorytm A*. Nasza funkcja decyzyjna ma następującą postać:

$$f(n) = g(n) + h(n)$$

gdzie:

g(n) - suma wag krawędzi, które należą już do ścieżki plus waga krawędzi łączącej aktualny węzeł z n.

h(n) - funkcja heurystyczna na którą składają się 3 czynniki:

- odległość od n do najbliższego nieodwiedzonego węzła
- odległość od najbliższego nieodwiedzonego węzła do punktu startowego
- suma wag krawędzi minimalnego drzewa rozpinającego utworzonego na węzłach nieodwiedzonych (bez n). Do wyliczenia heurystyki został użyty algorytm Prima - algorytm zachłanny, który z każdego odwiedzonego wierzchołka wybiera kolejny, nieodwiedzony, o najniższym koszcie dotarcia

Jest to algorytm szukający najkrótszej ścieżki w grafie ważonym, który na bieżąco wylicza również dolne ograniczenie kosztu dotarcia od aktualnego punktu do końca zadanej ścieżki.

Algorytm "brute force" będzie przeszukiwał każdą możliwą drogę od zadanego punktu startowego i wybierał tę o najmniejszym koszcie. Jako że rozmiar problemu jest duży (dla 37 miast złożoność wynosi O(37!)) algorytm brute force na pewno nie wykona się w rozsądnym czasie, dlatego będzie on wykonywał obliczenia do momentu osiągnięcia liczby tras podanej jako parametr wywołania.

5. Sposób testowania

Program będzie testowany dla różnych punktów początkowych z dostępnych miast. Oto przykładowe rozwiązania łącznie z trasą i kosztem przejazdu.

ALGORYTM A *

BRUTE FORCE

Path found:	Calculating 500000 routes
Warsaw	Best found route is:
Budapest	Warsaw
Krakow	Sofia
Vienna	Madrid
Prague	Strasbourg
Berlin	Vienna
Hamburg	Krakow
Frankfurt	Seville
Strasbourg	Zagreb
Zurich	Barcelona
Milan	Amsterdam
Munich	Athens
Zagreb	Dublin
Belgrade	Munich
Sofia	Marseille
Athens	Birmingham
Palermo	London
Marseille	Lisbon
Lyon	Belgrade
Paris	Oslo
Brussels	Glasgow
Amsterdam	Prague
Dusseldorf	Helsinki
Oslo	Stockholm
Copenhagen	Brussels
Stockholm	Dusseldorf
Barcelona	Lyon
Bordeaux	Palermo
Madrid	Zurich
Seville	Paris
Lisbon	Hamburg
London	Rome
Birmingham	Frankfurt Copenhagen
Dublin	Budapest
Glasgow	Milan
Rome	Berlin
Helsinki	Bordeaux
Warsaw	Warsaw
Score: 223.9051643915529	With cost 460.90092381635486
30016. 223.9031043913329	WITH COST 400.90092301033480

Path found: Calculating 500000 routes... Amsterdam Best found route is: Brussels Amsterdam Dusseldorf Lyon Zurich Frankfurt Warsaw Strasbourg Brussels Zurich Dusseldorf Milan Glasgow Marseille Sofia Lvon Zagreb **Paris** Berlin London Palermo Birmingham Stockholm Dublin Copenhagen Glasgow Athens Hamburg Lisbon Copenhagen Marseille Berlin Budapest Prague Vienna Vienna Strasbourg Zagreb Prague Budapest Madrid Krakow Seville Warsaw Hamburg Belgrade London Sofia Oslo Athens Barcelona Munich Birmingham Rome Helsinki Palermo Dublin Barcelona Munich Bordeaux Milan Madrid Paris Seville Rome Lisbon Bordeaux Oslo Krakow Stockholm Belgrade Helsinki Frankfurt

Amsterdam

With cost 441.826225624312

Amsterdam

Score: 208.4432255197842

6. Wnioski:

Zgodnie z przewidywaniami, algorytm A* pozwolił na szybkie odnalezienie trasy dla zadanego problemu. Dodatkowo, heurystyka wykorzystująca minimalne drzewo rozpinające jako składową dzięki, której przewidujemy następny krok naszego algorytmu, pomogła jeszcze bardziej zmniejszyć koszt przejścia po całym grafie i powrotu do punktu startowego. Algorytm brute force w zależności od parametru, który jest liczbą wyszukanych tras daje lepsze lub gorsze wyniki, jednak nadal nieporównywalnie gorsze do trasy znalezionej przez drugi algorytm.

7. Wykorzystane technologie

Do implementacji został użyty język Python.

8. Sposób uruchomienia

Uruchamianie programu w konsoli poleceniem:

./python3 program.py miasta.txt

miasta.txt - plik ze współrzędnymi miast, w naszym przypadku cost266.txt